

‘We kunnen zo niet blijven doorhobbelen, de volkskerk is echt voorbij’, zegt de bisschop; Limburgse katholieken schuiven nu aan tafel.

Bron: dagblad De Limburger (online) dd. 20-10-2025 door Jos van den Camp

Bisschop Ron van den Hout © Jan-Paul Kuit

Katholiek Limburg moet „van een volkskerk naar iets nieuws”, zegt bisschop Ron van den Hout van Roermond. Hij brengt de komende weken 140 Limburgse katholieken bijeen aan rondetafelgesprekken op Rolduc. Om mee te denken hoe het dan wel moet.

Voor wie nog in de veronderstelling leefde dat die toch nog in enige mate bestaat: „De volkskerk in Limburg is echt definitief voorbij. We zijn nog maar een klein deel geworden in het geheel van de maatschappij.” Was getekend: de bisschop van Roermond.

Drukbezochte bronkprocessies, een Heiligdomsvaart of een stampvolle uitvaartmis van een bekende dorpsgenoot doen misschien anders vermoeden, zegt bisschop Ron van den Hout, nu ruim een jaar ‘in dienst’. „En jazeker, ook ik koester ze en probeer mensen dan te bemoedigen”, reageert hij tijdens een gesprek in de salon van het bisschopshuis aan de Paredisstraat in Roermond. „Maar voor de toekomst van de kerk zijn tradities en is nostalgie echt te mager. Dat is onvoldoende om een toekomst op te bouwen. We moeten van wat een zelfverzekerd katholiek Limburg was naar zelfbewuste katholieken in Limburg.”

Cijfers

Misschien eerst even wat cijfers; voor alle helderheid. Limburg telt volgens de meest recente gegevens nog 576.000 geregistreerde katholieken. Dat is net wat meer dan de helft van de Limburgse bevolking. En het aantal betrokken wekelijkse kerkgangers? In het weekeinde wonen van Eijsden tot de Mookerhei nauwelijks meer dan 20.000 mensen de mis bij. Dat is zo'n 3,5 procent van het totaal aantal katholieken.

Foto's: Bisschop Ron van den Hout © Jan-Paul Kuit

Dat is – een schrale troost voor de bisschop – een klein beetje boven het landelijk gemiddelde van 2,5 procent. „Maar we hebben echt een heel groot probleem”, zegt Van den Hout. „We kunnen zo niet blijven doorhobbelen. Financieel gaat het helemaal niet goed. Heel veel parochies zitten financieel in de min en ook wij als bisdom krijgen de begroting niet sluitend. Er zijn al veel mensen ontslagen. Dat kunnen we niet blijven voortzetten. Het financiële verhaal zal moeten kloppen. Anders kom je ook niet aan pastorale zorg toe.”

Wat is de oplossing?

„Ik ga daar niet op vooruitlopen. Maar we zullen nieuwe en ongebaande paden moeten gaan zoeken. Gelovigen gaan nu meepraten daarover. Zij hebben dat in de kerk te lang niet gedaan. Maar we gaan het tijdens drie rondetafelgesprekken op Rolduc in Kerkrade ontdekken. We hebben priesters gevraagd om mensen af te vaardigen die ertoe in staat zijn wat abstracter te denken. Daarmee voorkomen we dat mensen alleen maar vanuit eigen perspectief met ideeën over de toekomst komen. 140 priesters en leken hebben zich aangemeld, onder wie ook enkele tientallen jongeren.”

Wat gaan ze doen?

„Ze zullen intens naar elkaar gaan luisteren. Het proces is afgeleid van het recente synodale proces in Rome: luisteren en samen op weg gaan. Deelnemers zullen in groepen van acht of negen personen aan ronde tafels plaatsnemen. Ik vraag van mensen dat ze hun bijdrage voorbereiden. Die mogen ze kort toelichten zonder dat anderen daarop reageren. Er zullen stiltes volgen om wat er gezegd is goed tot je te

laten doordringen. Dan mag er worden gereageerd, opnieuw zonder discussies te laten ontstaan. Het gevaar is anders te groot dat gesprekken door een paar mensen worden gedomineerd. Ideeën worden gebundeld en daarna ga ik ermee aan de slag. Uiteindelijk heb ik nog voor de kerst een visiedocument klaar waaruit moet blijken welke richting we opgaan met de kerk in Limburg.”

Foto's: Bisschop Ron van den Hout © Jan-Paul Kuit

Geef toch eens een richting.

„Gelovigen moeten elkaar meer gaan opzoeken en versterken.”

Dat zal niet even gemakkelijk zijn voor iedereen.

„En toch zullen de mensen het straks zelf moeten doen. Vraag niet meer aan de pastoor om alles te doen. Er zijn ook nu al veel gelovigen die ook echt initiatief nemen. Zij moeten ruimte blijven krijgen. Wees niet te bang! Maar check wel je initiatieven en ideeën bij de pastoor om te zien of het past.”

Dat zal niet meer altijd in de eigen – vertrouwde – kerk zijn?

„Zeventig Limburgse kerken – op een totaal van 280 – verkeren momenteel in een fase van herbestemming. Veel parochianen vinden het moeilijk om naar de kerk van de buurman te kijken. Ik begrijp dat. En toch is het nodig. We hebben nu vaak een klein groepje hier en een klein groepje daar. Ze zullen naar elkaar moeten toegroeien. Voorkom dat je verwordt tot een klein besloten en zelfverzekerd clubje. In gesloten kerkgemeenschappen waar nog vijftien mensen op een zondag bij elkaar zitten zal niemand meer aansluiten. De drempel om daar binnen te stappen is heel hoog. In kerken die voller zitten zullen mensen eerder anoniem kunnen binnenstappen.”

Wat kunt u leren van andere kerken in de wereld?

Nou, het is andersom. Zij komen naar ons om te zien hoe wij het hier doen. De Duitsers lopen tien jaar achter en dan heb ik het zowel over financiële vraagstukken als pastoraal. En zelfs vanuit Polen, waar het kerkbezoek geslonken is, kijken ze hoe wij de zaken aanpakken.

En dan gaan zij weer opgetogen en bevlogen naar huis?

Nou, dat is overdreven. Maar ze beseffen voor welke opgaven ze staan. En dat wij een eerlijk verhaal vertellen.

Valt er echt niets van anderen te leren?

„Laatst raakte ik na de dienst in de kathedraal van Roermond aan de praat met een Amerikaanse gelovige. Ze zei: 'U moet eens naar ons toekomen om te zien hoe wij het aanpakken.' Ik vond dat sympathiek en van veel bevoogenheid getuigen. Maar de Amerikaanse context is toch echt anders. We zullen het hier moeten doen, hier moeten zien te organiseren, vanuit onze eigen achtergrond.”

Bisschop Ron van den Hout © Jan-Paul Kuit